

Comemorarea Holocaustului din România la Yad Vashem

De Tiberiu Ezri

Evenimentul a avut loc în 16 iulie, 2024, la memorialul Yad Vashem. Au participat câteva sute de evrei originari din România, supraviețuitori și/sau urmașii lor.

Cu același prilej au fost comemorați și martirii evrei deportați din Transilvania de Nord, aflată atunci în componența Ungariei fasciste.

Prima parte a ceremoniei a avut loc în aer liber. Au fost depuse șapte coroane de flori în amintirea martirilor Holocaustului din București, Regat, Bucovina, Basarabia, orașul Dorohoi, Banatul Sârbesc și Transilvania de Nord.

Radu Ioanid, ambasador al României în Israel

La ceremonie au luat cuvântul, printre alții, Aharon Zeevi-Farkas, general în rezervă, fost șef al Serviciilor de Informații al Israelului, Dani Dayan, președintele memorialului Yad Vashem și Radu Ioanid, ambasador al României în Israel. El este un reputat istoric, originar din România și stabilit în Statele

Unite ale Americii, unde printre altele a ocupat și poziția de director al Arhivelor Muzeului Memorial al Holocaustului din Washington.

Generalul în rezervă Farkas, născut în 1948, a copilărit la Beclean pe Mureș și se trage dintr-o familie religioasă. Părinții supraviețuitori i-au relatat umilințele prin care au trecut în ghetourile din Bistrița și Dej, și despre oroarea lagărului de exterminare de la Auschwitz.

Noam Tibon și Tiberiu Ezri

La comemorare l-am întâlnit pe generalul în rezervă Noam Tibon care, împreună cu generalul în rezervă Israel Ziv, sunt considerați printre eroii din 7 octombrie 2023, care au salvat mulți civili de la măcel. Acești general rezerviști și-au luat pur și simplu armele din "pod" și au condus glonț spre sudul țării la locul masacrului.

<https://www.timesofisrael.com/how-haaretzs-amir-tibon-and-family-were-rescued-by-his-dad-retired-general-noam-tibon/>

Generalul Tibon a fost comandantul mezinului nostru și ne-a povestit că bunicii lui au fost timișoreni.

Dani Dayan și Radu Ioanid au rostit discursuri foarte impresionante. Au prezentat o documentație bogată privind planul deportării evreilor din România plănuită de guvernul fascist al lui Antonescu și de naziști.

Primele legi antisemite au fost adoptate în România încă în 1934.

Pentru a ilustra soarta tragică a evreilor, indiferent dacă au fost în Transilvania de Nord sau în România, Radu Ioanid a dat exemplul comunei Cârlibaba. Partea veche a comunei era despărțită de cea nouă prin râul Bistrița. După al Doilea Arbitraj de la Viena (aug. 1940), frontiera s-a trasat exact pe cursul Bistriței. Astfel, așa-numita Cârlibaba Veche a rămas în componența României, în timp de Cârlibaba Nouă a intrat în componența Ungariei.

Înainte de trasarea frontierei pe râul Bistrița, evreimea din Cârlibaba număra 154 de suflete. O parte dintre ei, cei trăitori în Cârlibaba veche, au fost obligați să se mute la Vatra Dornei, fiindu-le jefuite toate proprietățile. Apoi, în 1941, împreună cu evreii din Vatra Dornei au fost deportați în lagărele din Transnistria, unde au răbdat de frig și de foame și au murit în număr mare.

Evreii din Cârlibaba Nouă au fost adunați în ghetouri și deportați în lagărele de exterminare, în mai 1944, de către autoritățile maghiare, după ocuparea Ungariei de către germani.

<https://roholocaust.com/eveniment/15~evreii-din-Cârlibaba>

Vorbitorii nu au uitat să-i amintească pe cei 69 de români, "Drepti între popoare" care au salvat evreii, riscându-și propria viață.

În discursurile celor doi s-a arătat că în timpul comunismului și chiar câțiva ani după aceea, România și-a negat participarea în Holocaust. Această ocultare a trecutului istoric fost demontată de către Comisia Wiesel, alcătuită din istorici din România, Israel și SUA, prezidată de scriitorul Elie Wiesel, Laureat al Premiului Nobel pentru Pace.

Filmul documentar care ni s-a prezentat la Yad Vashem despre Holocaustul din România a folosit ca sursă principală de documentare arhiva A.M.I.R. (Uniunea Evreilor Originari din România). <https://www.amirorg.co.il/>

Churchill a spus odată că o națiune care nu își cunoaște trecutul, nu are viitor.

Se pare că lucrurile s-au schimbat radical în România din secolul XXI. Holocaustul a devenit un subiect care se predă ca materie obligatorie în școli, iar ziua de 9 octombrie 2023 a fost numită Ziua Națională de Comemorare a Holocaustului din România.